

Antonín Burda

Vogtovo Conclave slíbeným pokračováním Janovkova Clavisu?

Muzikolog Antonín Burda ve svém článku pokládá otázku, měl-li Johann Nikolaus Forkel v díle *Allgemeine Literatur der Musik* (1792) pravdu, že je práce Mauritia Vogta, **Conclave thesauri magnae artis musicae** (v překladu *Pokladnice velikého hudebního umění*), pokračováním Janovkova **Clavis ad thesaurum magnae artis musicae** (v překladu *Klíč k pokladu velikého umění hudebního*).

Od počátku článku je čtenáři jasné, že se Antonín Burda snaží Forkelovo tvrzení vyvrátit. Ve druhém odstavci se dozvídáme co asi Forkela přivedlo k jeho myšlence – podle Burdy to byla Vogtova předmluva ve které je využito vztahu Clavis a Conclave: „Tomáš Baltazar Janovka, který tak vynikl v hudebním umění, ti předložil Klíč k pokladu velikého umění hudebního. Použili toho klíče a vejdi, hle tu je Komnata s pokladem velikého umění hudebního. On objasnil mnoho nejasností v hudebních pojmech, teď však se jasně podívej, kde ten poklad leží.“

Burda naznačuje, že jsou Clavis a Conclave úplně odlišná díla, každá s jiným autorem. Toto dokazuje porovnáváním národnostního hlediska (Janovka Čech, Vogt Němec), slohu (Janovka výmluvný a slohově průzračný, Vogt úsečný, těžký a místy nejasný), otázkou dělení pravidelného taktu (Janovka dělí na klad a zdvih, Vogt opačně) a porovnáním výkladu hudebních hesel.

To, co je od počátku jasné, Burda oddaluje položením otázky: „Nemohl Vogt zpracovat Clavis z Janovkova materiálu?“ Čtenář je seznámen s tím, čemu se chtěl Tomáš Baltazar Janovka v avízované práci – označované jako „**musicus liber**“ – věnovat (mj. číslovanému basu, skladbě, francouzské flétně, mandoře, tabulatuře, taktu, taktování, temperovanými stupnicemi, trubkou flažolet, varhaní klávesnicí, zpěvem a tóninou). Položená otázka je následně vyvrácena, ale pro zajímavost ještě Burda uvádí 38 Vogtových pravidel nauky o harmonii vycházejících z chorální hudby.

Autor článku vyvrací i námitku Jana Racka (*Česká hudba*, 1958), není-li Conclave systematickým navázáním na Clavis. Podle Burdy jsou Janovkův věcný abecední slovník a Vogtova historicky pojatá práce dvě různé a nesouměřitelné věci. Celý článek Antonín Burda uzavírá tím, že Conclave Clavis doplňuje v tom, že shrnuje pravidla o harmonii do jednotného celku, uvádí notový příklad práce s tématem a protitématem, notově dokládá důležité figury koloraturní a prstokladové značky. Forkelovu domněnku omlouvá nepochopením Vogtovy hříčky se slovy Conclave a Clavis v předmluvě Conclave.